

	KALİTE YÖNETİM DOKÜMANLARI	Doküman No : HD-FR-763 Yayın Tarihi : 04.01.2024
	LOMBER PONKSİYON İÇİN İÇİN AYDINLATILMIŞ ONAM FORMU	Revizyon No :00 Revizyon Tar.:... Sayfa No :1/3

Hasta Adı-Soyadı : Doğum Tarihi :
Tarih : Protokol No :

GENEL BİLGİ

Lomber ponksiyon nedir ve ne için yapılır?

Beyin içindeki boşluklarda ve omurilik çevresinde dolaşan sıvının incelenebilmesi için uygulanan bir yöntemdir. Beyin omurilik sıvısı (BOS), beyin ve omuriliği çevreleyen sıvıdır ve beyin 'ventrikül' adı verilen özel bölgelerinde üretilir. BOS, ventriküllerden aşağı doğru, omurilik çevresindeki alana akar. Genellikle berraktır ve az miktarda protein ve şeker (glukoz.) içerir. Çeşitli hastalıkların (enfeksiyon, kanama, tümör, metabolikdejeneratif, multiple skleroz vb) belirtilerini görebilmek, kafa içi basıncını ölçebilmek veya tedavi uygulayabilmek amacıyla lomber ponksiyon (LP) yapılması gerekebilir. Menenjit (beyin zarlarının enfeksiyonu), ensefalit (beyin dokusunun enfeksiyonu), subaraknoid kanama (beyin zarları arasında kanama) şüphesi olan olgularda ilk başvurulacak tanı yöntemidir.

Uygulama nasıl ve kim tarafından yapılır?

Lomber ponksiyon size uzman doktorlarımız tarafından uygulanacaktır. İşlem için siz (hastanız) yan yatırılacaksınız. Bacaklarınızı dizden katlayıp karnınıza çekeceksiniz ve çenenizi göğsünüze yaslamak için başınızı öne eğeceksiniz. Bu arada doktorunuz ellerini yıkayarak, steril (mikroptan arındırılmış) eldiven giyecek ve işlem yapılacak bel bölgesini mikropardan temizlemek için iyotlu sıvı ile yeterince temizleyecek. Yine steril bir örtüyü belinizdeki 3 ve 4. bel omurları arasını açık bırakacak şekilde üzerinize örtecek. Bu açık kalan bölgenin derisine ince bir iğne ile lokal anestetik uygulanarak işlem sırasında ağrı duymanız önlenecek. Belden su almak için üretilmiş iğne ile bu açık kalan bölgeden yavaş-yavaş ve kontrollü bir şekilde girilerek su gelmesi sağlanacak. İşlem sonrası iğne geri çekilerek üzeri steril spanç ile kapatılır.

İşlemden beklenen faydalar nelerdir?

Menenjit (beyin zarlarının enfeksiyonu), ensefalit (beyin dokusunun enfeksiyonu) veya meningoensefalit (beyin ve beyin zarlarının enfeksiyonu) gibi beyin zarları ve beyin bazı enfeksiyon hastalıklarına kesin tanı konulması için lomber ponksiyon yapılarak beyin omurilik sıvısının incelenmesi gerekir. Lomber ponksiyon yapılmazsa çocuğunuza/hastanıza kesin olarak menenjit (veya meningoensefalit veya ensefalit) tanısı konulamayacaktır ve günümüzde menenjit (veya meningoensefalit veya ensefalit) tanısı için lomber ponksiyonun yerini tutacak bir başka yöntem bulunmamaktadır. Menenjit, meningoensefalit veya ensefalite erken tanı konulup uygun tedavi uygulanmadığı takdirde hasta kaybedilebilir veya hasta yaşasa da öğrenme güçlüğü, mental-motor retardasyon (zeka geriliği), yüz, gövde, kol ve bacaklarda felçler, işitme kaybı, sağırılık, körlük, baş çevresinde büyüme, epilepsi gibi sekeller oluşabilir. Bu nedenle menenjitten

	KALİTE YÖNETİM DOKÜMANLARI	Doküman No : HD-FR-763 Yayın Tarihi : 04.01.2024
	LOMBER PONKSİYON İÇİN İÇİN AYDINLATILMIŞ ONAM FORMU	Revizyon No :00 Revizyon Tar.:.... Sayfa No :2/3

(meningoensefalit veya ensefalitten) şüphelenilen çocuğunuza/hastanıza erken tanı ve uygun tedavi için mümkün olan en kısa sürede lomber ponksiyon yapılması gerekmektedir.

İşlem her şey yolunda giderse yaklaşık 15-20 dakika sürecektir.

Yöntem Başarı Şansı

Belden su alınması işleminin başarı şansı çok yüksektir. Bazı kişilerde lomber ponksiyon işlemi zor olabilir. Belinden ameliyat geçirmiş kişiler, skolyoz (kamburluk) gibi sırtında şekil bozukluğu olanlar, çok şişman hastalar ve çocuklarda lomber ponksiyonda zorluk çıkma olasılığı daha fazladır. Hasta pozisyonla ilgili talimata uyarsa, işlem kolaylaşır.

İşlemin komplikasyonları ve riskleri nelerdir?

Çok nadir de olsa aşağıdaki komplikasyonlar (istenmeyen durumlar) oluşabilir;

- 1-Lomber ponksiyon (belden su alınması) sonrası birkaç gün içinde düzelebilen baş ağrısı olabilir.
- 2- Beyin içindeki bir bölümün kayması (fıtıklaşması) olabilir. Bu durumda hastanın bilinci bozulabilir ya da solunumu durabilir.
- 3-Omuriliği saran zarlar arasında kan toplanması olabilir. Bu kan omuriliğe basabilir ya da beyine yayılabilir.
- 4-Beyin, omurilik ve bunları örten zarların enfeksiyonu olabilir. Bunun sonucunda menenjit gelişebilir.
- 5-Sinir kökü veya omurilik harabiyeti olabilir. Bu da bel ağrısı ya da kas zaafına yol açabilir. Bu durumlar ek tedaviyi gerektirebilir (örneğin baş ağrısı için istirahat etmeniz ve ilave sıvı almanız gerekebilir. Çok seyrek de olsa işlem tekrarlanarak bu yolla ilave tedavi veya başarılı olunamazsa belinize cerrahi işlem gerekebilir) ve bazen zamanında ve uygun tedaviye rağmen geri dönmeyebilir ya da çok nadiren ölümle sonuçlanabilir.
- 6- Lokal uyuşturma için kullanılan ilaca karşı nadiren alerjik tepki gelişebilir.

Alternatif Tedavi Seçenekleri nelerdir?

Bu işlemin yerini tutacak ve aynı amaçlara hizmet edecek alternatif girişim bulunmamaktadır. **Lomber Ponksiyon Yapılmadığı Takdirde Neler Olabilir?**

Bu işlemin yapılmaması hastalığın tanısının tam olarak konulamamasına neden olabilir. Tanının eksik olarak konulması tedavi aşamasında da yetersizliğe yol açabilecektir.

KİŞİYE ÖZEL BİLGİLER:

.....
.....

Hasta Adı Soyadı :..... İmza:..... Tarih:.....

Doktorun Adı Soyadı :..... İmza:..... Tarih:.....

	KALİTE YÖNETİM DOKÜMANLARI	Doküman No : HD-FR-763 Yayın Tarihi : 04.01.2024
	LOMBER PONSİYON İÇİN İÇİN AYDINLATILMIŞ ONAM FORMU	Revizyon No :00 Revizyon Tar.:... Sayfa No :3/3

Tıbbi çalışma, tıbbi araştırma ve doktor eğitiminin ilerletilmesi için medikal kayıtlarımdan klinik bilgilerin gözden geçirilmesine; hasta hakları yönetmeliğindeki hasta gizliliği kurallarına bağlı kalınması şartıyla onam veriyorum. Araştırma sonuçlarının hasta gizliliğini koruduğu sürece medikal literatürde yayınlanmasına onam veriyorum. Böyle bir çalışmaya katılmayı reddedebileceğimi ve bu reddin herhangi bir şekilde benim tedavimi olumsuz yönde etkilemeyeceğinin bilincindeyim.

Fotoğraf/ İzleyiciler : Yapılacak ameliyatın, vücudumun uygun kısımları dahil olmak üzere bilimsel, tıbbi ya da eğitim amacıyla fotoğraflanmasına ya da videoya kaydına resimlerin kimliğimi ortaya koymaması şartıyla onam veriyorum. Aynı zamanda, tıbbi eğitimi geliştirmek yararına ameliyat sırasında ameliyat odasına nitelikli gözlemcilerin alınmasını onaylıyorum. Aydınlatılmış onam formunun içeriğini okudum ve anladım. Bu formdaki tüm boşluklar imzalamamdan önce dolduruldu ve bir kopyasını aldım.

Hasta Onamı:

Yapılacak belden su alınması işlemi ile ilgili yukarıda anlatılan tıbbi bilgileri okudum ve aşağıda imzası olan doktor tarafından bilgilendirildim. Yapılacak olan işlemin amacı, riskleri ve komplikasyonları açısından bilgi sahibi oldum. Belimden yapılması planlanan su alma işlemine kendi rızamla izin veriyorum. Ek açıklamaya gerek duymadan, hiçbir baskı altında kalmadan ve bilinçli olarak bu formu imzalıyorum.

Hasta Adı Soyadı : İmzası : Tarih/Saat:

Hasta Vasisi/Yakınının : İmzası : Tarih/Saat:

Adı Soyadı

(Yakınlığı.....)

Yukarıda ismi yazılı hasta/ hasta yakınına tarafımdan hastalığı, yapılacak olan girişim, bu girişimin nedeni ve faydaları, girişim sonrası gereken bakım, beklenen riskler, girişim için eğer gerekli ise uygulanacak olan anestezi tipi ve anesteziye ait risk ve komplikasyonlar konusunda yeterli ve tatmin edici açıklamalar yapılmıştır. Hasta/hasta yakını girişine yönelik yeterince aydınlatıldığına dair kendi rızası ile bu formu okumuş ve imzalayarak onaylamıştır.

Doktor Adı Soyadı :

İmzası : Tarih/Saat :